

Kvalitetsudvikling

Dansk Nefrologisk Selskabs Landsregister (DNSL) - dialyse og nyretransplantation i DK

I DNSL registreres dialyse og nyretransplantation ved kronisk nyresvigt. Antal patienter med en fungerende transplanteret nyre er stigende, mens antal dialysepatienter er stabiliseret. Årsager hertil kan belyses med den kommende udvidelse af DNSL.

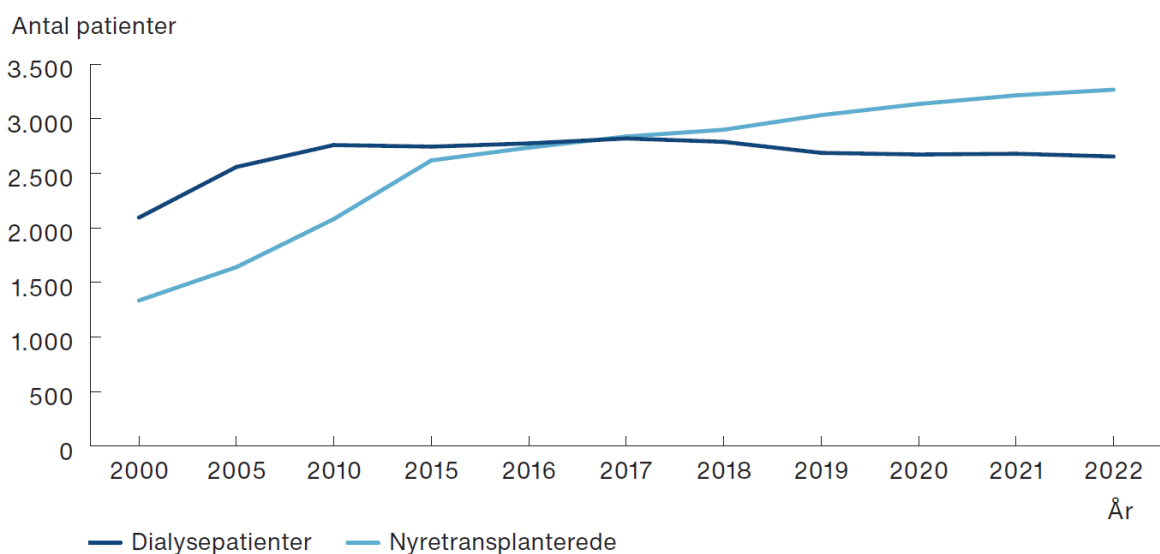
Styregruppens medlemmer: Bjarne Ørskov, Esra Öztoprak, Helle Charlotte Thiesson, Henrik Birn, Henry Jensen, Jesper Moesgaard Rantanen, Johan Povlsen, Kristine Hommel, Søren Schwartz Sørensen, Vibeke Dahl Andersen. **Interessekonflikter:** Ingen.

Resultat fra årsrapporten, 1. januar – 31. december 2022. Dansk Nefrologisk Selskabs Landsregister fra Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram (RKKP).

DNSL har eksisteret siden 1. januar 1990. Data indberettes fra alle 14 nefrologiske hospitalsafdelinger i Danmark. Der findes ikke private dialysecentre eller nyretransplantation på privathospitaler i Danmark. Kompletthed af indberetning er høj ca. 95%.

Siden databasens etablering har prævalensen af dialysepatienter været stigende fra ca. 1000 til 2700 patienter i 2007, men har nu stabiliseret sig. Antallet af patienter, der lever med en fungerende, transplanteret nyre er fortsat stigende fra knap 1000 til nu ca. 3300. Der er formodentligt flere årsager hertil.

FIGUR 1 Udvikling fra 2000 til 2022 i antal patienter i dialyse for kronisk nyresvigt samt patienter, der lever med en fungerende transplanteret nyre.

Incidensen af nye kroniske dialysepatienter er steget fra 330 i 1990 til 689 i 2010 og har herefter ligget stabilt på 600-700 nye patienter årligt. Andelen af personer, som blev nyretransplanteret uden forudgående dialysebehandling, er stigende og udgør i 2022 26% af førstegangstransplanterede, svarende til 60-70 patienter

per år. Dog kan dette ikke til fulde forklare stagnationen i antallet af incidente dialysepatienter.

Ikke alle patienter med kronisk nyresvigt behandles med dialyse. Nogle ældre og skrøbelige patienter med meget komorbiditet behandles uden dialyse med maksimal medicinsk uræmibehandling (MMU). Der er i de senere år kommet større fokus på MMU, men det er uvist i hvilket omfang, det bidrager til den stabiliserede incidens af nye dialysepatienter. Det er også muligt, at bedre forebyggelse af nyresvigt kan bidrage hertil.

Mortaliteten blandt kroniske dialysepatienter er høj og har i en lang årrække ligget stabilt på 15-20 pr. 100 patientår.

Antallet af nyretransplantationer pr. år er steget fra 150-200 i 1990'erne til nu 250-270. Dette bidrager til det øgede antal patienter, som lever med en fungerende transplanteret nyre. Andelen af nyretransplanterede, som fortsat har funktion af den transplanterede nyre efter 10 år, er desuden steget fra 1995 frem til midt 00'erne, men synes stabilt de senere år.

Ved hjælp af datafangst fra Laboratoriedatabasen og Landspatientregisteret planlægges udvidelse af populationen i DNSL til at omfatte patienter med kronisk nyresygdom, som ikke er i behandling med dialyse eller nyretransplantation. Dette vil kunne bidrage med oplysninger om patientforløbene frem til nyresvigt, og vil kunne kaste lys over faktorer, som påvirker antallet af dialysepatienter og nyretransplanterede.

Med datafangst fra den danske mikrobiologiske database (MiBa) planlægges nye kvalitetsindikatorer: bakteræmi hos hæmodialysepatienter og infektioner hos nyretransplanterede. Endvidere planlægges manuel indtastning erstattet af datafangst til kvalitetsindikatoren peritonitis.

Årsrapporten har været i kommentering hos alle regioner.

Hele årsrapporten kan læses på sundhed.dk (<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/kvalitet/kliniske-kvalitetsdatabaser/kroniske-sygdomme/kronisk-nyresvigt/>).